

Iránymutatások

04/2021. sz. iránymutatás az adattovábbítások eszközül szolgáltató magatartási kódexekről

2.0. változat

Elfogadás időpontja: 2022. február 22.

Korábbi változatok

2.0. változat	2022. február 22.	Az iránymutatás nyilvános konzultációt követő elfogadása
1.0. változat	2021. július 7.	Az iránymutatás nyilvános konzultációra történő elfogadása

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke előírja, hogy az adatkezelőknek/adatfeldolgozóknak megfelelő garanciákat kell nyújtaniuk a személyes adatok harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbításához. E célból az általános adatvédelmi rendelet a szervezetek által a 46. cikk értelmében a harmadik országokba irányuló adattovábbítások keretbe foglalásához felhasználható megfelelő garanciákat többek között magatartási kódexek új továbbítási mechanizmusként történő bevezetésével diverzifikálja (a 40. cikk (3) bekezdése és a 46. cikk (2) bekezdésének e) pontja). E tekintetben, amint azt a 40. cikk (3) bekezdése előírja, az illetékes felügyeleti hatóság által jóváhagyott és a Bizottság által az Unión belül általános érvénnyel rendelkezőként elismert magatartási kódexet a harmadik országbeli, az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá nem tartozó adatkezelők vagy adatfeldolgozók is betarthatják és használhatják annak érdekében, hogy megfelelő garanciákat nyújtsanak az adatok harmadik országokba történő továbbítása keretében. Az ilyen adatkezelők és adatfeldolgozók szerződéses vagy egyéb, jogilag kötelező erejű eszközök révén kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalást tesznek arra, hogy alkalmazzák a kódex által előírt megfelelő garanciákat, ideértve az érintettek jogaira vonatkozókat is, a 40. cikk (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően. Az iránymutatás olyan elemeket határoz meg, amelyekre az ilyen kötelezettségvállalásnak ki kell terjednie.

Azt is meg kell jegyezni, hogy az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelők/adatfeldolgozók (azaz adatátadók) hagyatkozhatnak a harmadik országbeli adatátvevők által betartott, az adattovábbításokra szánt kódexre a harmadik országokba irányuló adattovábbítások esetén az általános adatvédelmi rendelet szerint fennálló kötelezettségeik teljesítése céljából anélkül, hogy az ilyen adatkezelőknek/adatfeldolgozóknak maguknak is be kellene tartaniuk az említett kódexet.

Az adattovábbításokra szánt kódex tartalma és a 46. cikk értelmében vett megfelelő garanciák biztosítása céljából a magatartási kódexnek foglalkoznia kell az általános adatvédelmi rendeletből az adatkezelők/adatfeldolgozók tekintetében eredő alapvető elvekkel, jogokkal és kötelezettségekkel, valamint az adattovábbítások körülményei szempontjából sajátos garanciákkal is (például az továbbítás kérdésével és a harmadik országbeli kollízióra tekintettel). Az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke szerinti meglévő adattovábbítási eszközök által nyújtott garanciák fényében és a védelmi szint következetességének biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve az EUB Schrems II. ügyben hozott ítéletét¹, az iránymutatás ellenőrzőlistát tartalmaz azokról az elemekről, amelyekre az adattovábbításokra szánt magatartási kódexnek ki kell terjednie.

Magatartási kódexet az általános adatvédelmi rendelet 40. cikkének (2) bekezdésével összhangban eredetileg kizárólag az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának pontosítása céljából lehet kidolgozni („GDPR-kódex”), vagy a 40. cikk (3) bekezdésének megfelelően adattovábbításokra szánt kódexként. Következésképpen a kódex eredeti alkalmazási körétől és tartalmától függően szükség lehet a kódex módosítására annak érdekében, hogy az az összes fent említett elemre kiterjedjen, amennyiben azt az adattovábbítás eszközeként kívánják használni.

Ez az iránymutatás, amely az Európai Adatvédelmi Testület az (EU) 2016/679 rendelet szerinti magatartási kódexekről és ellenőrző szervezetekről szóló 1/2019. sz. iránymutatását egészíti ki,

¹ A Bíróság (nagytanács) 2020. július 16-i ítélete, Data Protection Commissioner kontra Facebook Ireland Limited és Maximilian Schrems.

folyamatábrák segítségével tisztázza az adattovábbítás eszközeül használandó kódex kialakításában részt vevő különböző érintett szereplők szerepét és az elfogadási folyamatot.

Tartalomjegyzék

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
1 AZ IRÁNYMUTATÁS CÉLJA	6
2 MIK A MAGATARTÁSI KÓDEXEK MINT AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZEI?	7
3 MIT KELL TARTALMAZNIA AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZÉÜL SZOLGÁLÓ MAGATARTÁSI KÓDEXNEK?	9
4 KIK AZOK A SZEREPLŐK, AKIK RÉSZT VESZNEK AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZEKÉNT HASZNÁLANDÓ KÓDEX KIDOLGOZÁSÁBAN ÉS MI A SZEREPÜK?	10
4.1 A kódex felelőse	10
4.2 Ellenőrző szervezet.....	10
4.3 Felügyeleti hatóságok.....	11
4.4 Európai Adatvédelmi Testület	11
4.5 Bizottság	12
5 AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOKRA VONATKOZÓ MAGATARTÁSI KÓDEX ELFOGADÁSÁNAK FOLYAMATA 12	
6 MILYEN GARANCIÁKAT KELL NYÚJTANI A KÓDEX ÉRTELMÉBEN?.....	13
6.1 A teljesítendő kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalások.....	13
6.2 Az adattovábbításokra szánt magatartási kódexbe belefoglalandó elemek ellenőrző listája 16	
1. melléklet – Az ADATTOVÁBBÍTÁSOKRA SZÁNT MAGATARTÁSI KÓDEX ELFOGADÁSA – FOLYAMATÁRBA.....	18
a) Adattovábbításokra szánt transznacionális kódex elfogadása.....	18
b) Adattovábbításokra szánt kódexként használandó transznacionális kódex módosításai	18

Az Európai Adatvédelmi Testület,

tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 70. cikke (1) bekezdésének e) pontjára,

tekintettel az EGT-megállapodásra és különösen annak az EGT Vegyes Bizottság 2018. július 6-i 154/2018 határozatával módosított XI. mellékletére és 37. jegyzőkönyvére,²

tekintettel eljárási szabályzatának 12. és 22. cikkére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ IRÁNYMUTATÁST

1 AZ IRÁNYMUTATÁS CÉLJA

1. Ezen iránymutatása célja az, hogy kifejtse az általános adatvédelmi rendelet magatartási kódexekkel – mint az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében a személyes adatok harmadik országok részére történő továbbításának megfelelő garanciáival – kapcsolatos 40. cikke (3) bekezdésének alkalmazását. Célja továbbá, hogy gyakorlati iránymutatást nyújtson többek között az ilyen magatartási kódexek tartalmáról, elfogadási folyamatokról és az abban részt vevő szereplőkről, valamint az adattovábbításra vonatkozó magatartási kódex által teljesítendő követelményekről és nyújtandó garanciákról.
2. Ennek az iránymutatásnak továbbá egyértelmű hivatkozási pontként kell szolgálnia valamennyi felügyeleti hatóság és a Testület számára, és segítenie kell az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) a kódexek következetes értékelésében és az értékelési folyamat részét képező eljárások egyszerűsítésében. Az iránymutatásnak továbbá nagyobb átláthatóságot kell nyújtania, biztosítva, hogy azok a kódexfelelősök, akik az adattovábbítás eszközeként használni kívánt magatartási kódex (a továbbiakban: adattovábbításokra szánt kódex(ek)) jóváhagyását kérik, teljes mértékben tisztában legyenek a folyamattal, és megértsék az ilyen magatartási kódex létrehozásához szükséges formai követelményeket és megfelelő küszöbértékeket.
3. Ez az iránymutatás az Európai Adatvédelmi Testület az (EU) 2016/679 rendelet szerinti magatartási kódexekről és ellenőrző szervezetekről szóló 1/2019. sz. iránymutatását egészíti ki, amely meghatározza a magatartási kódexek elfogadásának általános keretét (a továbbiakban: 1/2019. sz. iránymutatás). Az 1/2019. sz. iránymutatásban foglalt, különösen az elfogadhatóságra, a benyújtásra és a jóváhagyási kritériumokra vonatkozó megfontolások tehát az adattovábbításokra szánt kódexek elkészítésével összefüggésben is érvényesek.

² A dokumentumban a „tagállamokra” való hivatkozásokat az „EGT-tagállamokra” való hivatkozásként kell értelmezni.

2 MIK A MAGATARTÁSI KÓDEXEK MINT AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZEI?

4. Az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke előírja, hogy az adatkezelőknek/adatfeldolgozóknak megfelelő garanciákat kell nyújtaniuk a személyes adatok harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbításához.
5. E célból az általános adatvédelmi rendelet – többek között magatartási kódexek új továbbítási mechanizmusként történő bevezetésével (40. cikk (3) bekezdés és 46. cikk (2) bekezdés e) pont) – diverzifikálja azokat a megfelelő garanciákat, amelyeket a szervezetek a 46. cikk értelmében felhasználhatnak a harmadik országokba irányuló adattovábbítások keretbe foglalására. E tekintetben, amint azt a 40. cikk (3) bekezdése előírja, az illetékes felügyeleti hatóság (a továbbiakban: illetékes felügyeleti hatóság) által jóváhagyott és a Bizottság által az Unión belül általános érvénnyel rendelkezőként elismert magatartási kódexet a harmadik országokbeli, az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá nem tartozó adatkezelők vagy adatfeldolgozók is betarthatják és használhatják annak érdekében, hogy megfelelő garanciákat nyújtsanak az adatok harmadik országokba történő továbbítása keretében. Az ilyen adatkezelők és adatfeldolgozók szerződéses vagy egyéb, jogilag kötelező erejű eszközök révén kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalást tesznek arra, hogy alkalmazzák a kódex által előírt megfelelő garanciákat, ideértve az érintettek jogaira vonatkozókat is, a 40. cikk (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően.
6. Magatartási kódexeket a 40. cikk (2) bekezdésében meghatározottak szerint az adatkezelők vagy az adatfeldolgozók kategóriáit képviselő egyesületek és egyéb szervezetek (a kódexek felelősei) dolgozhatnak ki. Az 1/2019. sz. iránymutatásban foglaltak szerint a lehetséges kódexfelelősök nem teljes körű felsorolása a következőket foglalná magában: kereskedelmi és érdekképviselési szervezetek, ágazati szervezetek, tudományos szervezetek és érdekcsoportok. Ugyanezen iránymutatás szerint adattovábbításokra szánt kódexeket kidolgozhatnak például adott ágazatot képviselő szervek (pl. banki és pénzügyi ágazati, biztosítási ágazati egyesület/szövetség), de kódexek azonos adatkezelési jellemzőkkel és szükségletekkel rendelkező, közös adatkezelési tevékenységet végző különálló ágazatokra vonatkozóan is kidolgozhatók (pl. HR-szakemberek egyesülete/szövetsége által kidolgozott HR-kódex, vagy gyermekek adataira vonatkozó kódex). Ezek a kódexek ilyen módon lehetővé tennék a kódexnek megfelelően adatokat fogadó harmadik országbeli adatkezelők, adatfeldolgozók számára, hogy ezeket az adattovábbításokat keretbe foglalják, ugyanakkor jobban kielégítsék ágazatuk vagy közös adatkezelési tevékenységeik sajátos adatkezelési szükségleteit. Mint ilyenek, megfelelőbb eszközként szolgálhatnak a 46. cikk alapján rendelkezésre álló egyéb adattovábbítási mechanizmusokhoz képest. Az adattovábbítás eszközeül használandó magatartási kódexek nevezetesen lehetővé teszik egy adott harmadik országbeli adatkezelő vagy adatfeldolgozó számára, hogy megfelelő garanciákat nyújtson a harmadik országba irányuló, valamely ágazatra vagy adatkezelési tevékenységre jellemző többszöri adattovábbításra vonatkozóan. Emellett a magatartási kódexeket használó szervezeteknek nem kell ugyanabba a csoportba tartozniuk adattovábbításaik keretbe foglalásához (ellentétben a kötelező erejű vállalati szabályok esetével).
7. Azt is meg kell jegyezni, hogy az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelők/adatfeldolgozók (azaz az adatátadók) hagyatkozhatnak a harmadik országbeli adatátvevők által betartott, az adattovábbításokra szánt kódexre a harmadik országokba irányuló adattovábbítások esetén az általános adatvédelmi rendelet szerint fennálló kötelezettségeik teljesítése céljából anélkül, hogy az ilyen adatkezelőknek/adatfeldolgozóknak maguknak is be kellene tartaniuk az említett kódexet. Ezért az adattovábbításokra szánt kódex keretét adhat az említett magatartási kódexet be nem tartó adatkezelő/adatfeldolgozók által az említett magatartási kódexet betartó,

harmadik országbeli adatkezelőnek/adatfeldolgozónak történő adattovábbításhoz, feltéve, hogy kötelező erejű jogi aktusban szerepel a magatartási kódexben előírt kötelezettségeknek, ideértve különösen az érintettek jogaira vonatkozókat is, a továbbított adatok kezelése során történő betartására irányuló kötelezettség. Ez azt jelenti, hogy a harmadik országbeli adatátvevőnek be kell tartania az adattovábbításokra szánt kódexet, míg az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatátadóknak nem feltétlenül kell betartaniuk ilyen kódexet. Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó szervezetektől az EGT-n kívüli szervezetek részére adatokat továbbító vállalatcsoportok akkor is alkalmazhatnak magatartási kódexet adattovábbítási eszközként, ha az EGT-n kívüli szervezetek az adattovábbításokra szánt kódexet betartották, és az adattovábbítással kapcsolatban kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalásokat tettek.

1. példa³: Az XYZ vállalat székhelye Olaszországban van, és Németországban, Hollandiában, Spanyolországban és Belgiumban rendelkezik leányvállalatokkal. A csoport által használt informatikai eszközök kezelése céljából az XYZ vállalat olyan harmadik országbeli felhőszolgáltató szolgáltatásait veszi igénybe, amely nincs jelen az EU-ban. Az informatikai eszközök használatának keretében feldolgozott adatok adattárolás céljából az XYZ vállalattól és leányvállalataitól a felhőszolgáltatóhoz történő adattovábbítással járnak. Mivel a harmadik országbeli felhőszolgáltató betartotta a felhőszolgáltatásokhoz kapcsolódó adattovábbítások eszközeként használandó, a 40. cikk (5) bekezdése értelmében jóváhagyott magatartási kódexet, az XYZ vállalattól és leányvállalataitól a felhőszolgáltatóhoz irányuló adatáramlást keretbe lehet foglalni azzal a magatartási kódexszel, amelyet a felhőszolgáltató tartott be. Ebben az esetben a felhőszolgáltató az egyéb továbbítási eszközök, például a kötelező erejű vállalati szabályok helyett magatartási kódexet használt, ami megfelelőbbnek tűnik annyiban, hogy a magatartási kódex nem írja elő az adatátvevőként eljáró adatkezelő/adatfeldolgozó számára, hogy jelenléttel rendelkezzen az EGT-ben, miközben a kötelező erejű vállalati szabályok vállalatcsoportok általi használatának kötelező előfeltétele az EGT-beli jelenlét. A magatartási kódex a (teljes mértékben) szerződéses megoldásokhoz képest, mint amilyen az ÁSZF is, előnyökkel jár a többszöri adattovábbítás egyetlen eszközzel történő kezelése tekintetében.

8. Az adattovábbításokra szánt kódex az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelők/adatfeldolgozók által az ugyanazon kódexet betartó, harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók részére teljesítendő adattovábbításoknak is keretet adhat, feltéve, hogy a fent kifejtettekkel összhangban minden esetben kötelező erejű jogi aktusban szerepel a magatartási kódexben előírt kötelezettségeknek, ideértve különösen az érintettek, az általános adatvédelmi rendeletben foglalt jogaira vonatkozókat is, betartására irányuló kötelezettség.

2. példa: Az egészségügyi ágazat számára végzett azonos típusú kutatási tevékenységekben részt vevő adatkezelők/adatfeldolgozók kategóriáit képviselő és a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók részére történő rendszeres adattovábbítást végző szövetség magatartási kódexet dolgoz ki, amelyet az adattovábbítások eszközeként is kíván használni. Az EGT-beli érintett adatkezelők/adatfeldolgozók ezt a magatartási kódexet tartják be, amelyet egyben a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók is betartanak. A kutatási tevékenységek részeként

³Ez a példa nem érinti az Európai Adatvédelmi Testületnek az adattovábbítási eszközöket kiegészítő intézkedésekről szóló 01/2020. sz. ajánlását.

a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók részére történő adattovábbításoknak ez a magatartási kódex keretét adhat.

9. Amennyiben az adattovábbításokra szánt kódexeket az érintett szervezetek a legvalószínűbben egynél több tagállamból történő adattovábbítások keretbe foglalására használnák, és figyelembe véve, hogy ezek a magatartási kódexek az általános adatvédelmi rendelet 40. cikkének (9) bekezdése értelmében általános érvénnyel rendelkeznenek, azok az 1/2019. sz. iránymutatás meghatározása szerinti „transznacionális kódexeknek” minősülnének⁴.

3 MIT KELL TARTALMAZNIA AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZÉÜL SZOLGÁLÓ MAGATARTÁSI KÓDEXNEK?

10. A fent kifejtetteknek megfelelően az adattovábbításokra szánt magatartási kódex az egyike azon eszközöknek, amelyeket a konkrét adatkezelési tevékenységeket végző szervezetek – például egy konkrét ágazaton belül vagy azonos adatkezelési jellemzőkkel és szükségletekkel rendelkező közös adatkezelési tevékenységeken belül – felhasználhatnak arra, hogy a 46. cikkel összhangban megfelelő garanciákat nyújtsanak a személyes adatok harmadik országba történő továbbításához.
11. A 40. cikk (3) bekezdésének rendelkezései, amelyek szerint a 3. cikk értelmében az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá nem tartozó adatkezelők vagy adatfeldolgozók is betarthatják az adattovábbításokra szánt kódexeket, továbbá azt sugallják, hogy az adattovábbításokra szánt kódexek részben vagy teljes egészükben kifejezettebben harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók részére vannak kialakítva. Az Európai Adatvédelmi Testület szerint ezért az adattovábbításokra szánt kódex céljának a harmadik országbeli adatkezelő/adatfeldolgozó (az adatátvevő) által teljesítendő szabályok meghatározását is magában kell foglalnia annak biztosítása érdekében, hogy a személyes adatoknak az ilyen harmadik országbeli adatkezelő/adatfeldolgozó (azaz adatátvevő) általi kezelése során az általános adatvédelmi rendelet V. fejezetének követelményeivel összhangban megfelelő védelmet biztosítsanak.
12. Konkrétabban a tartalmat illetően a 46. cikk értelmében vett megfelelő garanciák nyújtása céljából a következő elemekkel kell foglalkoznia:
- az általános adatvédelmi rendeletből az adatkezelők/adatfeldolgozók tekintetében eredő alapvető elvek, jogok és kötelezettségek, valamint
 - az adattovábbítások körülményei szempontjából sajátos garanciák (például a továbbítások kérdésére és a harmadik országbeli kollízióra tekintettel).
13. Ebben a tekintetben érdemes megjegyezni, hogy magatartási kódexet a 40. cikk (2) bekezdésével összhangban eredetileg kizárólag az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának kikötése céljából lehet kidolgozni („GDPR-kódex”), vagy a 40. cikk (3) bekezdésének megfelelően adattovábbításokra szánt kódexként. Következésképpen a kódex eredeti alkalmazási körétől és tartalmától függően szükség lehet a kódex módosítására annak érdekében, hogy az az összes fent említett elemre kiterjedjen, amennyiben azt az adattovábbítás eszközeként kívánják használni.

⁴ „Transznacionális kódex”: olyan kódex, amely egynél több tagállamon belüli adatkezelési tevékenységekre terjed ki. Lásd: 1/2019. sz. iránymutatás, 1. függelék – A nemzeti és a transznacionális kódexek közötti különbségtétel.

3. példa: A direkt marketing ágazatban uniós szinten működő szervezeteket tömörítő ABC társaság magatartási kódexet fogadott el, amelynek célja az átláthatósági elv és az általános adatvédelmi rendelet szerinti kapcsolódó követelmények alkalmazásának meghatározása az ilyen ágazat adatkezelési tevékenységeinek részeként. A társaság ezt a magatartási kódexet az EGT-n kívüli adattovábbítások keretbe foglalásának eszközéül kívánja használni. Amennyiben a magatartási kódex az átláthatóság elvére összpontosít, azt módosítani kellene annak érdekében, hogy az kiterjedjen a személyes adatok nemzetközi továbbításához szükséges megfelelő garanciákra is, az általános adatvédelmi rendeletből eredő (az átláthatóságtól eltérő) valamennyi alapvető elvre és fő követelményre, valamint olyan garanciákra is, amelyek kifejezetten az adattovábbítások környezetére vonatkoznak, ahhoz, hogy meg lehessen szerezni a szóban forgó kódex adattovábbításokra szánt kódexként való jóváhagyását.

14. Mindenesetre az Európai Adatvédelmi Testület által az 1/2019. sz. iránymutatásban nyújtott pontosításokkal összhangban a fent említett, megfelelő garanciákat nyújtó valamennyi elemet oly módon kell meghatározni a kódexben, hogy az megkönnyítse azok hatékony alkalmazását, és meghatározza, hogy azok hogyan alkalmazandók a gyakorlatban az adott adatkezelési tevékenységre vagy ágazatra⁵.
15. Ezen iránymutatás 6. szakasza tovább ismerteti és részletezi azoknak az elemeknek az ellenőrzőlistáját, amelyeket bele kell foglalni az adattovábbításokra szánt kódexbe ahhoz, hogy az megfelelő garanciákat nyújtsanak minősíthető legyen.

4 KIK AZOK A SZEREPLŐK, AKIK RÉSZT VESZNEK AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOK ESZKÖZEKÉNT HASZNÁLANDÓ KÓDEX KIDOLGOZÁSÁBAN ÉS MI A SZEREPÜK?

4.1 A kódex felelőse

16. A kódex felelőse az a szervezet, egyesület/szövetség vagy más szerv, amely az adattovábbításokra szánt magatartási kódexet elkészíti, vagy egy jóváhagyott „GDPR-kódexet” módosít annak érdekében, hogy az adattovábbítások eszközéül használja, és jóváhagyás céljából benyújtja azt az illetékes felügyeleti hatóságnak⁶.

4.2 Ellenőrző szervezet

17. Mint bármely magatartási kódex esetében az adattovábbításokra szánt kódexen belül ellenőrző szervezetet kell kijelölni és azt az illetékes felügyeleti hatóságnak akkreditálnia kell a 41. cikkel összhangban. Pontosabban annak nyomon követése lesz a feladata, hogy figyelemmel kísérje, hogy a

⁵ Lásd az 1/2019. sz. iránymutatás 6. szakaszát.

⁶ A kódex felelősére vonatkozó követelményekkel kapcsolatos további részletekért lásd a kódex felelősének az 1/2019. sz. iránymutatás 2. és 5.3. szakaszában található fogalom meghatározását.

kódexet betartó harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók megfelelnek-e a kódexben meghatározott szabályoknak⁷.

18. Tekintettel arra, hogy az adattovábbításokra szánt magatartási kódexek kifejezetten a harmadik országbeli adatkezelőkre/adatfeldolgozókra is, illetve konkrétan rájuk vonatkoznak, biztosítani kell, hogy az ellenőrző szervezetek képesek legyenek a kódex hatékony ellenőrzésére az 1/2019. sz. iránymutatásban meghatározottak szerint. Az adattovábbításokra vonatkozó kódexek keretében eljáró ellenőrző szervezetek csak az EGT-n belül helyezkedhetnek el, vagy azon kívül is elhelyezkedhetnek, feltéve, hogy az érintett ellenőrző szervezet rendelkezik telephellyel az EGT-ben. Ebben az összefüggésben az ellenőrző szervezet EGT-beli telephelye az a telephely, ahol az ellenőrző szervezet székhelye található, vagy az a hely, ahol az ellenőrző tevékenységekre vonatkozó végleges döntéseket meghozzák, továbbá előírás, hogy az EGT-szervezetnek képesnek kell lennie arra, hogy ellenőrizze az ellenőrző szervezet EGT-n kívüli szervezeteit, és teljes elszámoltathatóságot tanúsítson valamennyi döntés és intézkedés tekintetében (beleértve a jogsértésekért való felelősségét is).
19. Ezen túlmenően az EGT-beli ellenőrző szervezet alvállalkozásba adhatja tevékenységeit egy, a nevében eljáró, az EGT-n kívüli külső szervezetnek, feltéve, hogy az ilyen szervezet a magatartási kódexben és az akkreditációs követelményekben előírtakkal azonos kompetenciával és szakértelemmel rendelkezik, és hogy az EGT-beli ellenőrző szervezet képes biztosítani az ajánlatkérő által nyújtott szolgáltatások feletti hatékony ellenőrzést, és megtartja az ellenőrzési tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatali jogkörét. Az ezen akkreditációs követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében abban az esetben, ha az ellenőrző szervezet feladatai egy részét alvállalkozásba adja, az ellenőrző szervezetnek szerződést vagy bármely más, az ellenőrző szervezet tekintetében az alvállalkozóra nézve oly módon kötelező, az uniós jog szerinti jogi aktust kell létrehoznia, hogy az alvállalkozásba adott feladatok mindegyike megfeleljen az általános adatvédelmi rendelet követelményeinek. Az alvállalkozás igénybevétele nem eredményezi a felelősségi körök átruházását: minden esetben az ellenőrző szervezet marad továbbra is felelős a felügyeleti hatóság felé a magatartási kódexnek való megfelelés ellenőrzéséért. Az ellenőrző szervezet biztosítja, hogy valamennyi alvállalkozó megfeleljen az akkreditációs követelményeket tartalmazó dokumentumban meghatározott követelményeknek, különösen a függetlenség, az összeférhetetlenség hiánya és a szakértelem tekintetében. Az ellenőrző szervezet az alvállalkozókkal kötött szerződésbe külön záradékot foglal bele a személyes adatok bizalmas jellegének biztosítása érdekében, amelyeket adott esetben közölni lehet az alvállalkozóval az ellenőrzési feladatok során, és megfelelő garanciákat vezet be arra az esetre, ha az ilyen személyes adatokat az alvállalkozóinak továbbítja.

4.3 Felügyeleti hatóságok

20. A 40. cikk (5) bekezdésével összhangban az illetékes felügyeleti hatóság feladata az adattovábbításokra szánt magatartási kódex tervezetének vagy annak módosításainak jóváhagyása az adattovábbítások eszközéül való használat céljára, valamint a kódex részeként meghatározott ellenőrző szervezet akkreditálása az adattovábbításokra vonatkozó magatartási kódexekkel kapcsolatos további akkreditációs követelmények tekintetében.

4.4 Európai Adatvédelmi Testület

21. A 40. cikk (7) bekezdésével és a 64. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban az Európai Adatvédelmi Testület felkérést kap arra, hogy nyilvánítson véleményt a felügyeleti hatóság

⁷ Az ellenőrző szervezet magatartási kódex alapján történő létrehozásának szükségességével kapcsolatos további részletekért lásd az 1/2019. sz. iránymutatás 11. és 12. szakaszát.

döntéstervezetéről, amely az adattovábbításokra szánt kódex vagy valamely magatartási kódex az adattovábbítások eszközéül történő használat céljából való módosításának jóváhagyására irányul⁸.

4.5 Bizottság

22. A 40. cikk (9) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozhat arról, hogy az adattovábbításokra szánt és a felügyeleti hatóság által jóváhagyott magatartási kódex az Unió területén általános érvénnyel rendelkezik. Kizárólag az Unió területén általános érvénnyel rendelkezőként elismert kódexeket lehet használni az adattovábbítások keretében.

5 AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOKRA VONATKOZÓ MAGATARTÁSI KÓDEX ELFOGADÁSÁNAK FOLYAMATA

23. A 40. cikk(5) bekezdéséből és a 40. cikk (9) bekezdéséből következik, hogy az adattovábbításokra szánt kódex elfogadásához azt először jóvá kell hagynia az EGT-beli illetékes felügyeleti hatóságnak, majd azt a Bizottságnak végrehajtási jogi aktus útján az Unión belül általános érvénnyel rendelkezőnek kell elismernie.
24. A fenti 2. szakaszban említettekkel összhangban amennyiben az adattovábbításokra szánt kódexeket az adatkezelők/adatfeldolgozók a legvalószínűbben egynél több tagállamból történő adattovábbítások keretbe foglalására használnák, mint ilyenek „transznacionális kódexek”-nek minősülnének és esetükben a transznacionális kódexek jóváhagyására irányuló eljárást kellene követni, és szükséges lenne kikérni az Európai Adatvédelmi Testület véleményét, az 1/2019. sz. iránymutatás 8. szakaszában és 4. mellékletében meghatározottak szerint⁹. A gyakorlatban különböző forgatókönyvek merülhetnek fel, amikor egy egyesület/szövetség vagy más szerv az adatátadásokra vonatkozó magatartási kódexet kíván elfogadni:
- A kódextervezetet „GDPR-kódexként” dolgozták ki, és a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók általi adattovábbítások eszközeként kívánják használni. Az ilyen kódextervezetet először az illetékes felügyeleti hatóságnak jóvá kell hagynia a transznacionális kódexekre vonatkozó eljárásnak megfelelően, beleértve a Testület véleményének kikérését is, majd azt a 40. cikk (9) bekezdésével összhangban az Európai Unión belül általános érvénnyel rendelkezőként el kell ismernie a Bizottságnak. E lépések elvégzését követően a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók csatlakozhatnak a kódexhez, és a kódex felhasználható a harmadik országokba irányuló adattovábbításokra vonatkozó megfelelő garanciák nyújtására.
 - A magatartási kódexet eredetileg „GDPR-kódexként” dolgozták ki és hagyták jóvá. Az ilyen kódexet tovább bővítik abból a célból, hogy a harmadik országbeli adatkezelők/adatfeldolgozók általi adattovábbítások eszközeként is használják. Az adattovábbításokra vonatkozó kódex módosítását jóváhagyás céljából be kell nyújtani az illetékes felügyeleti hatóságnak, amely a Testület véleményének kikérését is magában foglaló, a transznacionális kódexekre vonatkozó eljárást követi. A módosított kódexet ezután a Bizottságnak a 40. cikk (9) bekezdésével összhangban el kell ismernie az Unión belül általános érvénnyel rendelkezőnek, és ezt követően

⁸ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület dokumentumát a magatartási kódexekkel foglalkozó informális ülések kidolgozására irányuló eljárásról https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_documentprocedurecodesconductsession_s_hu.pdf

⁹ Lásd: 1/2019. sz. iránymutatás, 1. függelék – A nemzeti és a transznacionális kódexek közötti különbségtétel.

a harmadik országbeli adatkezelők csatlakozhatnak a kódexhez, és felhasználhatják azt a személyes adatok harmadik országokba történő továbbítására vonatkozó megfelelő garanciák nyújtásához.

25. Az iránymutatás mellékletében meghatározott folyamatára részletezi az adattovábbításokra szánt magatartási kódex elfogadásának eljárási lépéseit, figyelembe véve a fenti lehetséges forgatókönyveket.

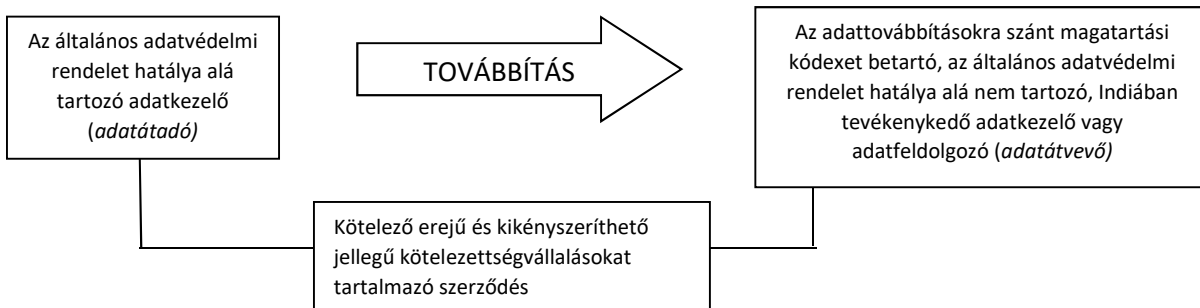
6 MILYEN GARANCIÁKAT KELL NYÚJTANI A KÓDEX ÉRTELMÉBEN?

6.1 A teljesítendő kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalások

26. Az általános adatvédelmi rendelet 40. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá nem tartozó, adattovábbításokra szánt kódexet betartó adatkezelők és adatfeldolgozók szerződéses vagy egyéb, jogilag kötelező erejű eszközök révén kötelező erejű és kikényszeríthető kötelezettségvállalást tesznek arra, hogy alkalmazzák a kódex által nyújtott megfelelő garanciákat, ideértve különösen az érintettek jogaira vonatkozókat is.
27. Amint azt az általános adatvédelmi rendelet meghatározza, az ilyen kötelezettségvállalásokat szerződés alkalmazásával is meg lehet tenni, ami a legegységesebb megoldásnak tűnik. Más eszközök is alkalmazhatók, feltéve, hogy a kódexhez csatlakozó adatkezelők/adatfeldolgozók bizonyítani tudják az ilyen egyéb eszközök kötelező erejű és kikényszeríthető jellegét.
28. Az eszköznek mindenestre az uniós joggal összhangban kötelező erejűnek és kikényszeríthető jellegűnek kell lennie, és az érintettek, mint kedvezményezett harmadik felek számára is kötelező erejűnek és kikényszeríthető jellegűnek kell lennie.
29. Az adattovábbítások eszközéül szolgáló magatartási kódex tagjai lehetnek az EGT-n belüli tagok, valamint az EGT-n kívüli tagok is. Az EGT-n belüli kódex tagok és az EGT-n kívüli kódex tagok közötti különbségtétel azon alapul, hogy az általános adatvédelmi rendeletet közvetlenül az előbbiekre és nem az utóbbiakra kell alkalmazni (feltéve, hogy az utóbbiak nem esnek az általános adatvédelmi rendelet 3. cikke (2) bekezdésének hatálya alá).
30. Ami a kódex EGT-n kívüli tagjait illeti, biztosítani kell, hogy az „adatvédelem meghatározott szintjének” betartására vonatkozó kötelezettségvállalásuk garantálja, hogy az általános adatvédelmi rendeletben előírt adatvédelmi szint ne sérüljön. Ez előfeltétele annak, hogy jogosultak legyenek arra, hogy az adattovábbítás eszközéül szolgáló magatartási kódexben részt vegyenek.
31. E célból a harmadik országbeli adatkezelő/adatfeldolgozó (azaz az adatátvevő) szerződést írhat alá például a kódex értelmében adatokat továbbító szervezettel (azaz az adatátadóval). A gyakorlatban alkalmazhat meglévő szerződést (pl. az adatátadó és az adatátvevő közötti szolgáltatási megállapodást vagy az általános adatvédelmi rendelet 28. cikkével összhangban az adatátvevő-feldolgozók esetében megkötendő szerződést), amelybe a kötelező erejű és kikényszeríthető jellegű kötelezettségvállalásokat bele lehetne foglalni. Egy másik lehetőség az lehet, hogy egy külön szerződésre hagyatkozhatnak azáltal, hogy az adattovábbításokra szánt kódexhez csatolnak egy mintaszerződést, amelyet ezt követően például a harmadik országbeli adatkezelőknek/adatfeldolgozóknak és annak valamennyi adatátadójának alá kell írnia.
32. Az adott helyzettől függően rugalmasságot kell biztosítani a legmegfelelőbb lehetőség kiválasztásához.

33. Amennyiben a magatartási kódexet az adatfeldolgozó által további adatfeldolgozóknak történő adattovábbítás vagy újbóli továbbítás céljára használják, az adatfeldolgozó és az adatkezelője által kötött adatfeldolgozói megállapodásban lehetőség szerint meg kell említeni a magatartási kódexet és a kötelező erejű és kikényszeríthető jellegű kötelezettségvállalásokról rendelkező eszközt.

Az adatátvevő által vállalt kötelező erejű és kikényszeríthető jellegű kötelezettségvállalások (példa)

34. A szerződésnek vagy az egyéb eszköznek általában ki kell kötnie azt, hogy az adatkezelő/adatfeldolgozó kötelezettséget vállal arra, hogy a kódex értelmében átvett adatok kezelése során megfelel az adattovábbításokra szánt kódexben meghatározott szabályoknak. A szerződésnek vagy más eszköznek rendelkeznie kell olyan mechanizmusokról is, amelyek lehetővé teszik az ilyen kötelezettségvállalások érvényre juttatását az adatkezelő/adatfeldolgozó általi megsértésük esetén, ideértve különösen az azon érintettek jogaira vonatkozóakat is, akiknek az adatait a kódex alapján továbbítják.

35. A szerződésnek vagy más eszköznek különösen a következőkre kell kiterjednie:

- Azon érintettek, akiknek adatait a kódex alapján továbbítják, joga kedvezményezett harmadik félként érvényre juttatni a kódexben foglalt szabályokat.
- A felelősség kérdése a kódex szerinti szabályoknak a kódex EGT-n kívüli tagok általi megsértése esetén. A kódexnek tartalmaznia kell egy joghatósági záradékot, amely megállapítja, hogy az érintetteknek lehetősége van arra, hogy a kódexben foglalt szabályok EGT-n kívüli kódextag általi megsértése esetén keresetet nyújtsanak be az érintett harmadik fél kedvezményezett jogokra hivatkozva az adott szervezettel szemben az érintett szokásos tartózkodási helye szerinti EGT-beli felügyeleti hatóságokhoz és EGT-beli bírósághoz. Az EGT-n kívüli kódextagnak el kell fogadnia az érintett erre irányuló döntését. Az érintetteknek továbbá lehetőségük van arra, hogy az adatátadó tevékenységi helye szerinti vagy az érintett szokásos tartózkodási helye szerinti felügyeleti hatósághoz vagy bírósághoz az adatátadóval szemben a magatartási kódex adatátvevő általi betartásából fakadó keresetet nyújtsanak be. Ez a felelősség nem érinti a kódex értelmében az ellenőrző szervezettel végrehajtandó mechanizmusokat, amely szervezet a kódex értelmében az adatkezelők/adatfeldolgozók elleni fellépéseket is tehet, korrekciós intézkedések útján. Az adatátvevőnek és az adatátadónak továbbá azt is el kell fogadnia, hogy az érintettet az általános adatvédelmi rendelet 80. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek szerint nonprofit jellegű szervet, szervezet vagy egyesület képviselheti.
- Az adatátadó azon joga, hogy az adatátvevőként eljáró kódextaggal szemben érvényesítse a kódex szerinti szabályokat mint harmadik fél kedvezményezett.
- Az adatátadó azon kötelezettsége, hogy értesítse az adatátadót és az adatátadó felügyeleti hatóságát a kódexnek az EGT-n kívüli adatátadóként eljáró ugyanazon kódextag általi bármely

észlelt megsértéséről, valamint az ellenőrző szervezet által a jogsértésre válaszul hozott korrekciós intézkedésekről.

6.2 Az adattovábbításokra szánt magatartási kódexbe belefoglalandó elemek ellenőrző listája

36. Az általános adatvédelmi rendelet 46. cikke szerinti, a meglévő adattovábbítási eszközök által nyújtott garanciák fényében (mint például a kötelező erejű vállalati szabályok) és a védelmi szint következetességének biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve az EUB Schrems II. ügyben hozott ítéletét¹⁰, az Általános Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy ahhoz, hogy az adattovábbításokra szánt magatartási kódex megfelelő garanciákat nyújtson minősüljön, a következő elemeket kell magában foglalnia:

- a kódex hatálya alá tartozó adattovábbítások leírása (a továbbított adatok jellege, az érintettek kategóriái, országok),
- a kódex értelmében teljesítendő adatvédelmi elvek leírása (átláthatóság, tisztességesség és jogszerűség, célhoz kötöttség, adattakarékosság és pontosság, korlátozott tárolhatóság, érzékeny adatok kezelése, biztonság, az adatkezelők esetében az adatkezelő utasításainak való megfelelés), ideértve az adatkezelők és a további adatkezelők igénybevételére vonatkozó szabályokat és az újbóli továbbításokra vonatkozó szabályokat,
- az elszámoltathatóság elvére vonatkozóan a kódex értelmében meghozandó intézkedések,
- megfelelő irányítási struktúra létrehozása a kódexből fakadó adatvédelmi kötelezettségeknek való megfelelésért felelős adatvédelmi tisztviselők vagy más adatvédelmi személyzet alkalmazásával,
- megfelelő képzési program megléte a kódexből fakadó kötelezettségekről,
- (belső vagy külső ellenőrök által végzett) adatvédelmi audit vagy a kódexnek való megfelelés ellenőrzésére szolgáló más belső mechanizmus megléte, függetlenül az ellenőrző szervezet által bármely magatartási kódex tekintetében végrehajtott felügyelettel. Míg az adatvédelmi auditprogram célja a kódexnek való megfelelés biztosítása és bizonyítása, az ellenőrző szervezet által végzett ellenőrzések célja annak értékelése, hogy a kérelmező jogosult-e a kódexhez való csatlakozásra, tagként továbbra is jogosult-e, és hogy jogsértések esetén szükség van-e további szankciókra,
- átláthatósági intézkedések, beleértve a könnyű hozzáférést is, a kódex használata tekintetében, különös tekintettel a harmadik fél kedvezményezettek jogaira,
- az érintettek hozzáféréshez, helyesbítéshez, törléshez, korlátozáshoz, a helyesbítéshez vagy törléshez vagy korlátozáshoz kapcsolódó értesítéshez, a kezelés kifogásolásához, a kizárólag automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntések alóli mentesüléshez, amint azt az általános adatvédelmi rendelet 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 21. és 22. cikke előírja,
- a harmadik fél kedvezményezettek jogainak megteremtése az érintettek számára a kódex szabályainak harmadik fél kedvezményezetteknek való érvényre juttatására (valamint lehetőség biztosítása panasz benyújtására az illetékes felügyeleti hatóság és az EGT-beli bíróságok elé),

¹⁰ A Bíróság (nagytanács) 2020. július 16-i ítélete, Data Protection Commissioner kontra Facebook Ireland Limited és Maximilian Schrems.

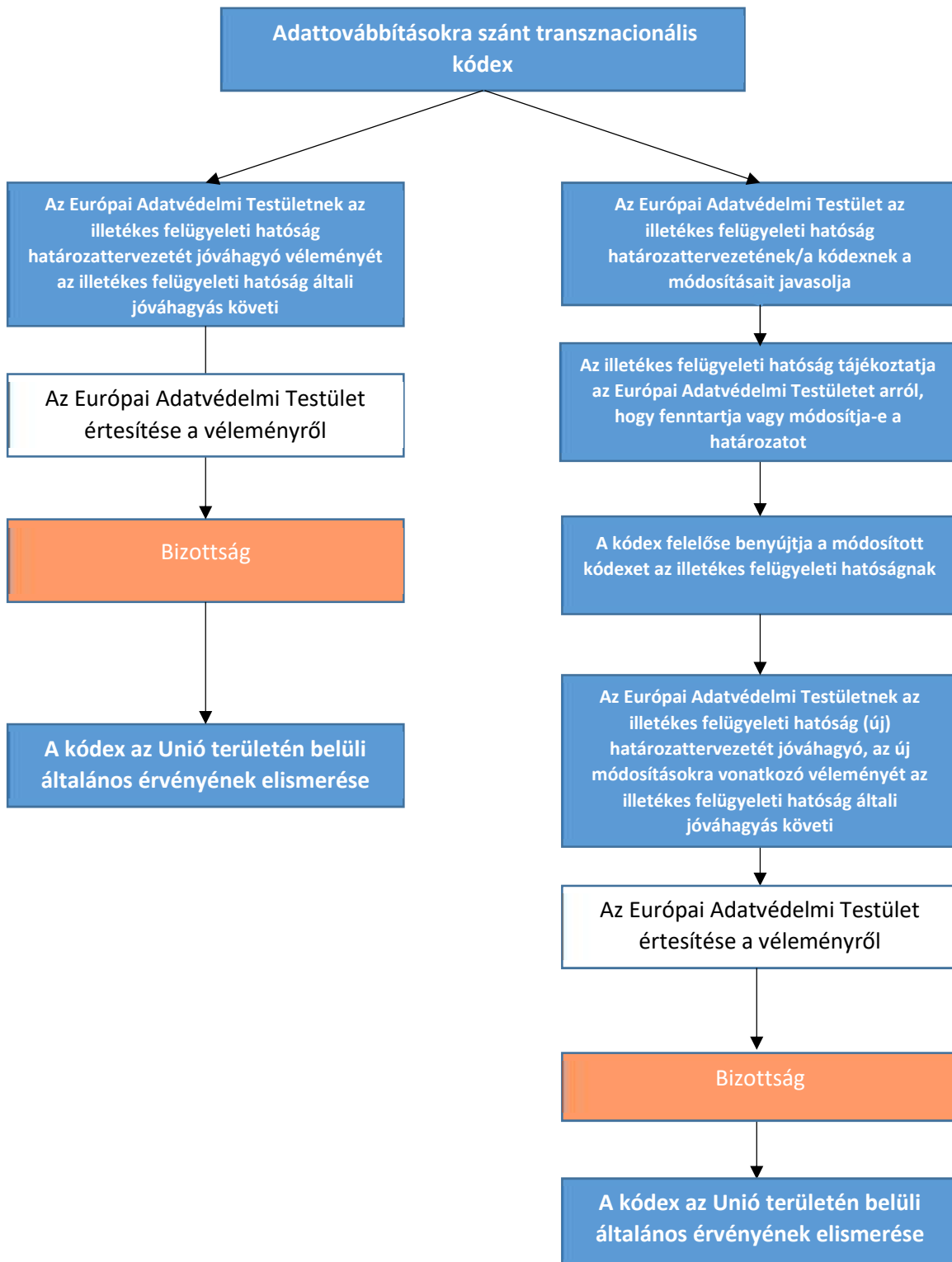
- az ellenőrző szervezet által fenntartott megfelelő panaszkezelési eljárás megléte az adatvédelmi szabályok megsértése esetére, amelyet szükség esetén ki lehet egészíteni a kódex tagoknak szóló, a panaszok kezelésére vonatkozó belső eljárással,
 - garancia arra, hogy a kódexhez való csatlakozás időpontjában a harmadik országbeli adatkezelőnek/adatfeldolgozónak nincs oka azt feltételezni, hogy az adattovábbítás helye szerinti harmadik országban a személyes adatok feldolgozására alkalmazandó jogszabályok megakadályozzák abban, hogy teljesítse a kódex szerinti kötelezettségeit, és hogy szükség esetén az adatátadóval együtt kiegészítő intézkedéseket¹¹ hajtson végre az EGT-jog szerinti szükséges védelmi szint biztosítása érdekében¹². Ezen túlmenően azon lépések leírása (beleértve az EGT-n belüli adatátadó értesítését, a megfelelő kiegészítő intézkedések végrehajtását), amelyeket abban az esetben kell megtenni, ha a harmadik országbeli adatkezelő/adatfeldolgozó a kódexhez való csatlakozást követően tudomást szerez a harmadik ország bármely olyan jogszabályáról, amely megakadályozza, hogy a kódexet alkalmazó tag teljesítse a kódex részeként tett kötelezettségvállalásait, valamint a harmadik ország kormányzati hozzáférési kérelmei esetén meghozandó intézkedéseket,
 - a kódex változásainak kezelésére szolgáló mechanizmusok,
 - adott tag kódexből való kilépésének következményei,
 - a kódex tagjának és az ellenőrző szervezetnek a kötelezettségvállalása az EGT-beli felügyeleti hatóságokkal való együttműködésre,
 - a kódex tagjának kötelezettségvállalása arra vonatkozóan, hogy elfogadja, hogy a magatartási kódexnek való megfelelést biztosító bármely eljárás során az EGT felügyeleti hatóságok joghatósága, valamint az EGT-bírók joghatósága alá tartozzon,
 - az adattovábbításokra szánt kódexhez az ellenőrző szervezet kiválasztásának kritériumai, azaz az annak igazolására szolgálók, hogy az ellenőrző szervezet rendelkezik a szükséges szakértelemmel ahhoz, hogy hatékonyan ellássa szerepét az adattovábbításokra szánt kódex tekintetében.
37. Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy ezek az elemek minimális garanciákat jelentenek, amelyeket adott esetben a magatartási kódex szerinti adattovábbítástól függően további kötelezettségvállalásokkal és intézkedésekkel kell kiegészíteni.
38. Az Európai Adatvédelmi Testület értékelni fogja ezen iránymutatások működését a gyakorlati alkalmazásuk során szerzett tapasztalatok fényében, és további iránymutatást nyújt a fent felsorolt elemek alkalmazásának tisztázásához.

¹¹ Az Európai Adatvédelmi Testület ajánlást tett közzé az adattovábbítási eszközöket a személyes adatok uniós védelmi szintjének való megfelelés biztosítása érdekében kiegészítő intézkedésekről, amely segíthet a harmadik országgal kapcsolatos értékelésben és a megfelelő kiegészítő intézkedések azonosításában.

¹² Ez azon az értelmezésen alapul, hogy azok a jogszabályok és gyakorlatok, amelyek tiszteletben tartják az alapvető jogok és szabadságok lényegét, és nem haladják meg azt a mértéket, amely egy demokratikus társadalomban az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében felsorolt célkitűzések valamelyikének biztosításához szükséges és arányos, nem ellentétesek az adattovábbításra vonatkozó magatartási kódexben meghatározott garanciákkal.

1. MELLÉKLET – AZ ADATTOVÁBBÍTÁSOKRA SZÁNT MAGATARTÁSI KÓDEX ELFOGADÁSA – FOLYAMATÁRBA

a) Adattovábbításokra szánt transznacionális kódex elfogadása

b) Adattovábbításokra szánt kódexként használandó transznacionális kódex módosításai

